

H o d n o t i a c a s p r á v a
koordinátora environmentálnej výchovy a koordinátora Zelenej školy
za školský rok 2017/2018

Cieľom činnosti koordinátora bolo zabezpečiť zakomponovanie environmentálnej výchovy do školských dokumentov, zvýšiť environmentálne myslenie žiakov a zamestnancov školy a preniesť myšlienky do praxe a domáceho prostredia.

Environmentálna výchova nie je len vzťah k živej a neživej prírode, antropogénne činitele a ich vplyv, ale aj postoj k sebe samému a svojmu zdraviu. Prihliadajúc na tieto okolnosti, prvky environmentálnej výchovy boli zakomponované do výchovno-vzdelávacích plánov jednotlivých predmetov, ako aj triednych učiteľov a následne do plánu školy. V jednotlivých predmetoch a plánoch triednických hodín boli zaradené témy: Človek a príroda, charakteristika ekosystémov, doprava a cestovanie, chemické látky a procesy v živej a neživej prírode, ekologické dôsledky ťažby a prepravy fosílnych palív, narušanie biologickej rovnováhy využívaním látok v poľnohospodárstve a priemysle, abiotické činitele a ich zmeny antropogénnou činnosťou, zdroje znečistenia, odpady a typy skládok, typy vlnenia, energie, ochrana životného prostredia, riešenie úloh na matematike a zadanie tém na písomné práce z jazykov s environmentálnou tematikou, zdravie, stres, mutácie, mutagény, výživa a zdravie, životný štýl, zdravý a nezdravý vzťah k svojmu telu, človek správca Zeme.

Dôležitou súčasťou environmentálnej výchovy je aj spoznávanie významných objektov regionálneho významu. V tejto oblasti výchovy v školskom roku 2017/2018 žiaci školy uskutočnili exkurziu do Arboréta Mlyňany – pracovisko SAV. V areáli žiaci spoznávali dendroflóru rôznych kontinentov, ich aklimatizáciu, ako aj význam z hľadiska produkcie kyslíka. Nakoľko ide o chránený areál zároveň sa oboznámia aj s ochranou prírody, dôležitou pre zachovanie biodiverzity.

Žiaci sa počas roka zoznámili aj so Zubrou oborou v areáli obci Žikava – Lovce. Ide o jedinečný chránený areál odchovu Zubra hrivnatého, zároveň Lesnícky náučný chodník Zubria zvernica na 10 paneloch oboznamuje návštevníkov s históriou chovu zubra v Topoľčiankach, ako aj so živočíchmi a rastlinami, ktoré sa vyskytujú v Zubrej zvernici a v jej bezprostrednom okolí.

Environmentálna výchova bola zakomponovaná do kurzov a cvičení v prírode, hlavne v treťom ročníku – Kurz ochrany človeka a prírody. V rámci Cvičení v prírode žiaci prvých a druhých ročníkov sa oboznámili s drevinami Topoľčianskeho parku. Zamestnanci Štátnych lesov v rámci výchovnej činnosti žiakov majú zriadené školiace zariadenie. Žiakov oboznamujú nielen s významom parku, ale aj drevín v živote človeka a života na Zemi, vytvárajú problémové úlohy, do ktorých zapájajú žiakov, a tak ich nabádajú k zamysleniu sa nad prírodou a jej ochranou.

Vyučujúci environmentálnu výchovu majú zapracovanú do školskej dokumentácie a primerane k možnostiam sa venujú dôležitým problémom dneška, záchrane prírody

a vytváraníu vhodného životného prostredia. Na ochranu prírody sa kladie dôraz aj počas triednych exkurzií a školských výletov.

Počas školského roka sa žiaci a zamestnanci školy starali o zeleň a čistotu v okolí školy pravidelným zberom odpadkov, kosením trávnatých plôch, prikrmovaním živočíchov v zime a likvidáciou bioodpadu.

Uvážené využívanie prírodného materiálu bolo vštepované žiakom pri tradičných súťažiach v aranžovaní

V programe Zelená škola nosnou témou je **Zeleň a ochrana prírody**, no žiaci a zamestnanci školy sa venovali aj ostatným oblastiam v snahe o zníženie nákladov na spotrebu vody, energie, zelené obstarávanie a úradovanie, odpad a narábanie s ním. Zavedením povinného prezúvania znížila sa prašnosť a tvorba nečistôt v budove školy a zabezpečilo sa predchádzanie ochoreniam a zlepšenie životného prostredia žiakov a zamestnancov školy. Na škole je zavedený nákup veľkoobjemových výrobkov na upratovanie od slovenských výrobcov s prihliadnutím na ekologické parametre – prítomnosť ekologicky odbúrateľných komponentov, látok neškodných zdraviu. Počas celého roka sa dbalo na rýchle odstránenie závad na vodovodnom potrubí, splachovačoch a batériách, aby nedochádzalo k stratám pitnej vody. V snahe o úsporu energie boli zakupované spotrebiče s nízkou energetickou náročnosťou, energeticky nenáročné svietidlá, zakázané používanie výhrevných telies v kabinetoch, kontrolované svietenie v miestnostiach, kde sa nikto nezdržiava, efektívne vetranie.

Počas separovania plastových fliaš prebiehala charitatívna zbierka pre Sabínku zberom plastových uzáverov, ktoré boli doručené rodičom dievčatká cez Simonu Lédlovú zo IV.A.

Žiaci si počas roka pripomínali významné medzinárodné dni prípravou relácií, príspevkov na nástenky, ako aj akciami. Na Deň Zeme žiaci zorganizovali tradičný Ekoplagát. Svojimi prácami vyjadrili vlastný postoj k problému dneška a zároveň nabádali pozorovateľov na zamyslenie sa nad svojim konaním.

Žiaci a zamestnanci školy za pomoci rodičov vyzbierali 3000 kg papiera, čím zachránili 24 stromov.

Na základe činnosti v certifikačnom období 2015-2017 škola si v mesiaci október prevzala certifikát a vlajku Zelenej školy na TU vo Zvolene. V tomto školskom roku naša škola pracuje v ďalšom certifikačnom období 2017-2019 v téme: **Zeleň a ochrana prírody**. V tomto školskom roku naša škola pracovala aj na projekte ElektroOdpad-Dopad. Koordinátormi boli RNDr. Gáliková a žiaci L. Ďurčaťová, O. Katrinec z II.A

Počas školského roka sa podarilo zmeniť myslenie žiakov, ako aj zamestnancov školy a prístup k environmentálnej problematike, ale vždy je čo naprávať a pred nami sú ďalšie výzvy, lebo len spoločnou cieľavedomou činnosťou je možné dosiahnuť ďalšie úspechy v záchrane planéty Zem, ktorú máme prepožičanú od ďalšej generácie.

O uskutočnených akciách a projektoch boli rodičia a široká verejnosť informovaní prostredníctvom hlavnej www. stránky školy, ako aj Aktivity – Projekty (Správa činnosti Zelenej školy a projektu ElektroOdpad- Dopad je doložená v prílohách).

ZELENÁ ŠKOLA 2017-2018

Získaná vlajka a medzinárodný certifikát Zelenej školy za certifikačné obdobie 2015-2017 v téme Odpad nás potešil, ale zároveň naštartoval do ďalších aktivít v novom certifikačnom období 2017-2019 v téme Zeleň a ochrana prírody. Stále je čo naprávať a meniť v myslení a konaní a tak pokračujeme.

Tým však nechceme povedať, že téma, za ktorú sme získali certifikát a vlajku Zelenej školy: ODPAD je mimo diania. V tomto školskom roku bola škola zapojená do projektu ElektroOdpad-Dopad, pokračovali sme v záchrane ďalších stromov zberom druhej suroviny – papiera, znižovaním množstva komunálneho odpadu, ako aj plastov, organizovaním rovesníckeho vzdelávania, pri súťažiach súťaže v aranžovaní bol využitý odpad na kreatívne nápady našich žiakov.

Po uskutočnení auditu v téme Zeleň a ochrana prírody, pustili sme sa do tvorby Environmentálneho akčného plánu, ktorý bol po niekoľkých pripomienkovaniach v mesiaci jún 2018 schválený Mgr. Lapeškovou zo Živice.

Aktivity

Zoologická záhrada Zlín

Zoologická záhrada umožňuje spoznanie života zvierat v simulovaných prírodných podmienkach, členením bioparku na jednotlivé kontinenty s typickými živočíchmi vo voľnej prírode. Počas prehliadky sme mohli sledovať etológiu a ekologické aspekty tak suchozemských, ako aj vodných živočíchov. Prostredie živočíchov dotvárali vkusne vytvorené ázijské záhrady, ale aj ukážky chudobných afrických oblasti.

Zubria obora

Žiaci sa počas roka zoznámili aj so Zubrou oborou v areáli obci Žikava – Lovce. Ide o jedinečný chránený areál odchovu Zubra hrivnatého, zároveň Lesnícky náučný chodník Zubria zvernica na 10 paneloch oboznámi návštevníkov s históriou chovu zubra v Topoľčiankach, s ako aj so živočíchmi a rastlinami, ktoré sa vyskytujú v Zubrej zvernici a v jej bezprostrednom okolí.

Zelená škola – rovesnícke vzdelávanie

Environmentálna výchova – prierezová téma, nie vždy dobré pochopená, čo si uvedomuje aj program Zelená škola. Vždy je potrebné začať odznova, pretože každý rok prichádzajú noví žiaci. V rámci rovesníckeho vzdelávania členky kolégia a koordinátor Zelenej školy žiakom prvých ročníkov priblížili úlohu programu - dosiahnuť to, že žiaci začnú nové zvyky prenášať aj domov a meniť tak aj svoje rodiny. Prostredníctvom prezentácie a besedy žiakom bola priblížená činnosť programu Zelená škola v minulom certifikačnom období, voľba a cieľ vybranej témy na nové certifikačné obdobie Zeleň a ochrana prírody. Žiaci boli vyzvaní na spoluprácu a zapojenie sa do činnosti programu Zelenej školy, udržanie medzinárodného certifikátu a vlajky. Veríme, že k nám pribudnú noví ľudia so zánietením pri riešení environmentálnej výchovy.

Arborétum Mlvňany

chránený študijný objekt SAV dáva žiakom možnosť zoznámiť sa vedeckou prácou prospievajúcou k zachovaniu druhov drevín z rôznych kontinentov a na ploche niekoľkých hektárov spoznať jednotlivé biotopy, ich špecifiká, ako aj adaptabilitu na naše klimatické a geografické pomery. V tomto školskom roku odbornej prednášky spojenej s prehliadkou parku sa zúčastnili žiaci I.B s učiteľkou Ľ. Minárovou

Jarné upratovanie a výsadba novej zelene

Príroda má schopnosť samo obnovovania, ale niektoré procesy by bez priloženia ruky človeka trvali prídlho. Prebúdzanie do nového vegetačného obdobia je sprevádzané odstraňovaním pozostatkov jesene a zimy – vyhrabávanie lístia , odstraňovanie odpadkov, vysádzanie nových kvetov. Do tejto aktivity sa zapojili v jarných mesiacoch žiaci a zamestnanci školy.

Deň Zeme

22.apríl zapísaný v kalendári ako Deň Zeme sme si okrem besied na jednotlivých predmetoch a triednických hodinách pripomenuli aj inštaláciou ekoplagátov vytvorených zástupcami jednotlivých tried na chodbách školy. Žiaci svojím výtvarným spracovaním ekologických problémov na Zemi pootvorili dvierka na zamyslenie sa nad naším konaním voči prírode, ako aj možnosťami riešenia problémov.

Topoľčianky – park

Žiaci prvých a druhých ročníkov sa oboznámili s drevinami Topoľčianskeho parku a skleníkom, v ktorom dopestávajú nové výsadbové dreviny. Zamestnanci Štátnych lesov v rámci výchovnej činnosti žiakov v zriadenom školiacom stredisku. Žiakov oboznamujú nielen s významom parku, ale drevín ako takých v živote človeka a života na Zemi. Po odbornej prednáške žiaci sú zapájaní do riešenia problémových úloh, ktoré ich nabádajú k zamysleniu sa nad prírodou a jej ochranou, ako aj poznávaním chránených území Slovenska.

ElektroOdpad-Dopad

V rámci projektu boli uskutočnené rovesnícke vzdelávania na našej škole v jednotlivých ročníkoch a následne na Základnej škole Pribinova Zlaté Moravce. O činnosti na projekte informovali výstavné panely. Počas projektu žiaci a zamestnanci školy zbierali elektroodpad, ktorý bol sústredovaný v pristavenom kontajneri.